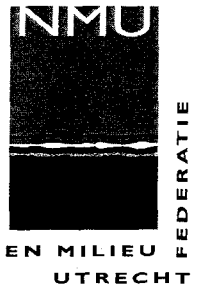

ter informatie

Aan Gedeputeerde Staten Provincie Utrecht
t.a.v. Dhr J. Binnekamp
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

AFSCHRIJF

Utrecht, 27 februari 2007
Kenmerk: 15/07/HvD/101

Betreft: nieuwe reglementen waterschappen

Geachte heer Binnekamp,

Als gevolg van de gewijzigde Waterschapswet maakt de Provincie nieuwe reglementen voor de waterschappen. Hierin wordt onder meer vastgelegd hoeveel geborgde zetels voor specifieke belangen er komen en of er al dan niet kiesdistricten worden ingesteld.

In deze brief pleiten wij voor een evenwichtige verdeling van de geborgde zetels en voor het achterwege laten van het instellen van kiesdistricten. Op beide punten gaan wij hieronder in.

Verdeling geborgde zetels

Volgens de nieuwe Waterschapswet bevat elk waterschapsbestuur minimaal 7 en maximaal 9 geborgde zetels, te verdelen over de specifieke taakbelangen van agrariërs & overig ongebouwd, bedrijven en bos- en natuurterreinbeheerders.

Uitgangspunt bij de wetwijziging is dat financiële belangen geen todelingscriterium voor zetels meer zijn, waardoor bijvoorbeeld de categorie gebouwd geheel verdwijnt (artikel 13.2 uit de Waterschapswet). Toch zien we dat de waterschappen zelf in de discussie over de zetelverdeling veelal de financiële belangen als uitgangspunt blijven nemen. We zien vervolgens dat een onevenwichtige verdeling van zetels over de belangen wordt voorgesteld, waarbij in het algemeen de natuurbelangen sterk ondergewaardeerd worden. Vooral inzake bedrijven is dit des te onbegrijpelijk omdat zowel de nieuwe Waterschapswet als de nieuwe Waterwet tot gevolg hebben dat het directe belang van bedrijven bij de waterschappen af zal nemen: de WVO-heffing van het waterschap daalt en diverse taken rond de WVO-vergunningen worden overgedragen aan gemeenten. Bij AGV is de inschatting dat dit voor bedrijven leidt tot een lastenvermindering van maar liefst 40%. Ook de vertegenwoordigde gebiedsoppervlakte dan wel de economische waarde¹ als doorslaggevend argument voor het toe te kennen aantal zetels, doet ons inziens geen recht aan het betreffende artikel 13.2 uit de Waterschapswet. Hierin wordt nadrukkelijk ook gesproken over de aard van de belangen.

Voor een doelmatig bestuur zijn de belangrijkste criteria voor de zetelverhouding: 1. de mate waarin de belangen afhankelijk zijn van het kwalitatieve en kwantitatieve waterbeheer en 2. de mate waarin de belangen een rol spelen in de aanpak van de grote opgaven waar de waterschappen voor staan: Kaderrichtlijn Water, Nationaal Bestuursakkoord Water, Natura 2000, Functie volgt peil, verdrogingsbestrijding. Alle hebben te maken met herstel van de

¹ Over het hanteren van economische waarde als criterium willen we nog het volgende kwijt. Het door het IPO gehanteerde criterium economische waarde is verre van objectief te noemen. De waarde van natuurgebieden is per definitie lager dan de waarde van veel landbouwgrond, bijvoorbeeld omdat er geen mogelijkheid is te bouwen in natuurgebieden. Door naar de financiële waarde van het onroerend goed te kijken, wordt onvoldoende rekening gehouden met de maatschappelijke en indirecte waarde van natuur, die veel groter is dan de financiële waarde. Recent is in de publicatie 'Geld als water' inzichtelijk gemaakt dat natuur veel totnogtoe verborgen opbrengsten genereert. En dan gaat het niet om niet in geld uit te drukken waarden als de 'intrinsieke waarde', maar om bijvoorbeeld de baten van ondernemers, bijvoorbeeld in de recreatiesector.

ecologische kwaliteit van watersystemen en/of het bufferen van de klimaatverandering. Het is van belang dat elke categorie in het bestuur de gelegenheid heeft de specifieke belangen en de wijze waarop hij kan bijdragen aan oplossingen voor het voetlicht te brengen. Het is evident dat beide criteria leiden tot de conclusie dat een goede vertegenwoordiging van natuurgebieden onmisbaar is. De natuurbeheerders hebben hierin zelfs een belangrijke maatschappelijke taak.

Omdat er geen vervangingsregeling is bij ziekte en dergelijke, is het logisch om iedere categorie tenminste twee zetels toe te kennen, zodat hun stem altijd gehoord kan worden en de kwaliteit van de besluitvorming gewaarborgd is. Ook vanwege het bemensen van de verschillende commissies is dat zeer wenselijk. Afhankelijk van extra zwaarwegende argumenten kan een belang vervolgens een derde zetel krijgen toegewezen. De mogelijkheid om langs democratische weg via een eigen lijst aanvullende zetels te bemachtigen geldt voor alle specifieke belangen in gelijke mate en vormt daarmee geen onderscheidend criterium.

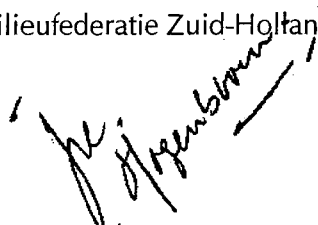
Kiesdistricten

Het instellen van kiesdistricten vinden wij ongewenst en overbodig om de volgende redenen:

- kiesdistricten doen afbreuk aan de algemeen beoogde transparantie van bestuur, de democratische beginselen en de voorgestane vereenvoudiging van het kiesstelsel;
- ook de verkiezingen van provincies en gemeenten kennen deze mogelijkheid niet;
- met de toewijzing van zetels voor specifieke taakbelangen zijn "de binnen een waterschap bestaande belangen" al voldoende gedekt;
- met de instelling van lijsten is de regionale spreiding van deskundige bestuurders (wat op zich gewenst is) de verantwoordelijkheid geworden van de partijen die lijsten indienen voor de waterschapsverkiezingen;
- het leidt tot onnodige extra werkzaamheden, versnippering van activiteiten en middelen voor organisaties die een lijst op willen richten;
- districten bemoeilijken het vinden van goede kandidaten en drukken de opkomst.

Wij hopen met deze brief bij te dragen aan een afgewogen oordeel over de bij te stellen waterschapsreglementen. In een gesprek willen wij onze brief graag nader toelichten. Kunt u ons op de hoogte stellen van de wijze waarop u onze aanbevelingen in de besluitvorming meeneemt?

Met vriendelijke groeten,
namens Het Utrechts Landschap, Natuurmonumenten regio Noord-Holland en Utrecht,
Staatsbosbeheer directie west, IVN Consulentenschap Utrecht, Landschapsbeheer Utrecht,
Milieufederatie Zuid-Holland, Milieufederatie Noord-Holland en Gelderse Milieufederatie

Joris Hogenboom
Natuur en Milieufederatie Utrecht
directeur

cc Commissie Water en Milieu